

A black and white photograph showing a woman on the left and a man on the right, both looking down at a book held by the man. The woman has a slight smile, and the man has a focused expression. The background is a plain, light-colored wall.

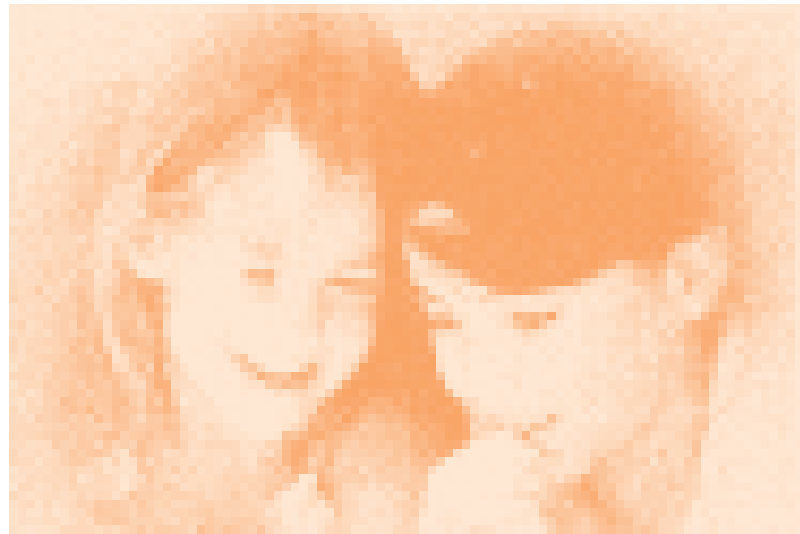
**Како помоћи дјетету у
учењу и писању
домаћих задаћа**

Питања која родитељи обично постављају о учењу и писању домаћих задаћа:

- Да ли да помажем дјетету у писању задаће?
- Да ли да учим с дјететом и до којег разреда?
- Зашто моје дијете нема више задаће?
- Зашто моје дијете има тако пуно задаће?
- Треба ли моје дијете учити с пријатељима?

Помоћ у учењу

Простор за учење

- Стручњаци препоручују да дјеца увијек уче и пишу задаће на истом мјесту. Већ само сједање на мјесто на којем је дијете навикло учити доприноси стварању психолошке спремности за рад.
- Мјесто за учење и писање домаћих задаћа не мора бити раскошно нити посебно уређено. Ипак, постоје неке корисне препоруке:

- Радна површина нека буде довољно велика и довољно освијетљена. Извор свјетла (прозор и свјетиљка) нека буде смјештен с лијеве стране код дешњака односно с десне код лјевака.
- Уз мјесто за учење добро је ставити полицу на којој ће дијете држати своје књиге, свеске и друге школске потрепштине (оловке, бојице, љепило, маказе, спајалице, чисти папир).
- Ако стамбене прилике не допуштају посебно мјесто за учење, дјетету је потребно осигурати да барем у миру и неометано од других напише задаћу и учи. У том случају своје књиге и друге потрепштине може држати у посебној кутији (то може бити и обична амбалажна кутија!). Битно је да дијете увијек зна гдје му се што налази и да брине о својим стварима.

- **Идеално је ако се радни стол за нешто старије школско дијете налази у његовој соби јер се писањем задаћа и учењем на одвојеном мјесту оно почиње осамостаљивати.**
- **Добро је да се на столу налази сат и календар како би дијете лакше могло организовати вријеме које му стоји на располагању за учење појединих предмета.**
-
- **На зид можете ставити плочицу на коју ће дијете лијепити разне папериће-подсјетнике.**

Неколико “формула” за успјешно учење:

- **Објасните дјетету шта тачно очекујете од њега што се тиче учења. Нека ваша очекивања буду довољно висока, али и реална с обзиром на дјететове могућности (нпр. “Очекујем од тебе да редовно пишеш домаћу задаћу.”; “Очекујем да запамтиш или запишеш шта је за задаћу.”, “Ако нешто не разумијеш или ако те нешто посебно занима увијек питај.”).**
- **Објасните му и зашто је то важно за њега и зашто је учење корисно. Дјеца, као и одрасли људи, боље и радије раде када у томе виде смисао.**

- Као и код писања домаће задаће, и у учењу је потребна дневна рутина. Дакле, дијете треба учити увијек у отприлике исто доба дана (након ручка, након одмора, и сл.). Тиме учење постаје навика која омогућава и лакше памћење садржаја.

- Помозите дјетету да научи квалитетно организовати своје вријеме. Ако учествује у стварању свог дневног распореда, спремније га је и остварити.
- Данас ћу:
- Ручак– у 14,00 сати
- Написати задаћу- од 15,00 до 17,00
- Учити географију од 17, до 18,00
- Погледати филм из видеотеке- од 18,00 до 19,30
- Вечера-19,30 до 20,00
- Поновити географију од 20,30 до 21,00
- Сваки дан с њим прегледајте свеске како би добили увид шта се радило у школи. Ако треба, помозите му да направи план за рјешавање домаће задаће.

- Организовању времена помажу и таблице у које дијете сваки дан уписује “+” када је обавило своје дневне обавезе. Тако на крају седмице дијете и родитељ имају увид у дневну рутину дјетета и могу заједно осмислити бољу организацију времена.

Дан	Задаћа	Читање	Учење математике
Понедељак	+	+	-
Уторак			
Сриједа			
Четвртак			
Петак			
Субота			
Недеља			

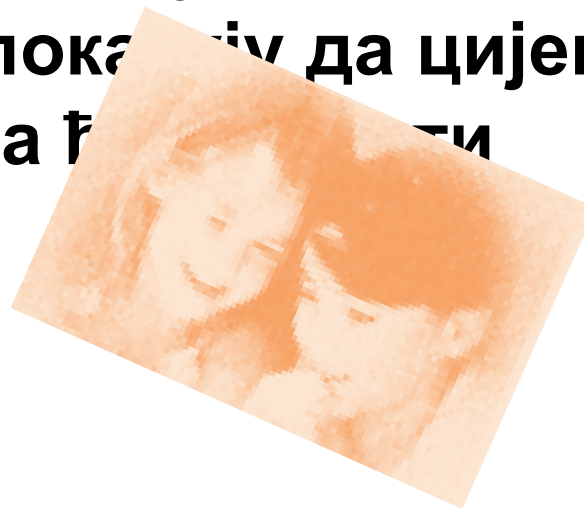
- **Најдрагоцјенији дио учења је продубљивање разумијевања градива и одвајање битног од небитног. Зато није пожељно да родитељи умјесто дјеце читају лекције, записују или им препричавају садржаје које онда дијете треба научити. Ако дијете учи према тезама које су му направили родитељи, учиће механички и без разумијевања а градиво ће брзо заборавити.**
- **Изузетак овом “правилу” су дјеца с проблемима писања и/или читања којима родитељи требају помагати у савладавању садржаја и то према упутствима стручњака (логопеда, дефектолога, психолога). Чак и када има потешкоће читања и/или писања, дијете не треба потпуно ослободити читања и писања.**
- **Омогућите дјетету да учи и изван куће и школе. Упутите га у библиотеку, на слободне активности, ликовне радионице и др.**

-

- Похвалите дјететов труд и напредак. Важније је да је дијете спремно уложити напор да би ријешило задатак и да је напредовало, него какву је оцјену добило. Оцјена највише овиси о начину учења, али овиси мало и о срећи, тежини градива, критеријуму и расположењу учитеља/наставника и другим факторима над којима дијете нема контролу. Хоће ли дијете извршавати задатке или не и како ће то чинити, овиси о њему, а ми смо ту да га поставимо на то и помогнемо да научи како то треба чинити.

- **Не заборавите да дјеца уче опонашањем себи блиских и важних људи, најчешће родитеља. Посматрајући родитеље, учитеље, али и друге, дијете учи шта цијенити, како се понашати и шта радити. Зато, ако родитељи читају, пристојно комуницирају с другима, толерантно расправљају о разним идејама, договарају се и сл. и показују да цијене школу и учење, и дјеца ће бити такво понашање.**

Неколико техника које помажу у учењу:

- **Подвлачење битних чињеница, идеја или детаља (помозите дјетету да учи разликовати битне од небитних чињеница, те да оне битне посебно означава како би их лакше памтило);**
- **Састављање питања (када дијете научи постављати питања из садржаја који учи и одговарати на њих, учење ће постати забавније, активније а дијете ће разликовати битно од небитног);**
- **Сажимање (дијете преписује само битне дијелове из текста);**
- **Препричавање (дијете својим ријечима препричава садржај који учи и на тај начин побољшава његово разумијевање).**
-

Не заборавите сарадњу са наставником/одјељењским старјешином

- **Сарадња школе и породице од непроцјењиве је вриједности за напредак сваког дјетета.**
- **У разговору с наставником настојте дознати:**
- **шта очекује од вашег дјетета,**
- **какве помаке примјећује у дјететовом знању, вјештинама или његовом понашању,**

Помоћ у писању домаћих задаћа

- Писање домаћих задаћа понекад је узрок неслагању између дјеце и родитеља. Дјеца ту активност често не воле и избјегавају је. Јако је важно од почетка школовања навикавати их да је то њихова обавеза.
- Дјетету којем је то потребно, свакако треба помоћи у писању домаћих задаћа, али на начин да му се објасни оно што му није јасно, помогне да уочи грешке и само их исправи. Никако немојте умјесто њега рјешавати задатке јер му тиме шаљете поруку да не вјерујете у његове способности и навикавате га да неко други ради умјесто њега.

Зашто је важна домаћа задаћа?

- **Омогућава дјетету**
- **поновити и увјежбати оно што је учило у школи,**
- **детаљније проучити садржај који се обрађивао у школи,**
- **припремити се за сљедећи радни дан,**
- **примијенити у једној задаћи знања из разних подручја (нпр. у неком саставу или пројекту),**
- **научити се користити литературом и другим изворима знања (разговор с другим људима, Интернет)**
- **вјежбање самосталности у раду,**
- **развијање самодисциплине и осјећаја одговорности за властито учење,**
- **развијање вјештине временског планирања.**
- **Родитељи се кроз задаћу могу упознати са школским активностима. Они су свјесни већине ових позитивних страна. Проблем је што дјеца нису!**

А може ли задаћа штетити?

- Да!
- Ако се од дјеце често захтијева да превише времена проведу у писању или извођењу домаће задаће па немају довољно слободног времена за игру и друге активности с вршњацима и породицом, што им је такође врло важно.
- Да!
- Ако је задаћа превелика или јако досадна, дјецу је тешко мотивисати да устрају и квалитетно је доврше. У том случају ће њезине позитивне стране бити умањене.
- Да!
- Ако је непримјерена дјететовим могућностима, а то значи често претешка или преллагана, дијете лако губи мотивацију да је доврши.
- Ако ваше дијете тешко рјешава задатке код куће кроз дуже временско раздобље, савјетујте се са наставником како му помоћи да обави своје задатке на њему прихватљив начин.
-

Која је права количина задаће?

- Количина задаће треба овисити о дјететовом узрасту и могућностима. Код млађе дјеце боље је задавати домаће задаће које су кратке али свакодневне. Разлог томе је њихова краткотрајна пажња као и потреба да што чешће добију повратну информацију како су нешто направили.
- Од 1. до 3. разреда: до 20 минута
- Од 4. до 7. разреда: од 20 до 40 минута
- Од 8. до 9. разреда: до 2 сата
- За дјецу млађе основношколске доби, врло је важно читање код куће. Дијете би се свакодневно код куће требало сусретати с писаним текстом. Родитељи би требали нудити дјечи текстове који су занимљиви (сликовнице, стрипови, дјечји романи, и сл.) и примјерени доби дјетета (ни предуги ни прекратки, писани језиком који дијете разумије).
- Због важности читања код куће можемо допустити да оно траје нешто више времена него што је то предвиђено за рјешавање домаће задаће.

Какве домаће задаће разликујемо?

- Врста домаће задаће овиси о ономе шта се њоме жели постићи.
- Најчешће су оне домаће задаће у којима се увјежбавају вјештине и знања које је дијете већ стекло у разреду. Циљ таквих домаћих задаћа је да дијете постигне најбоље што може у савладавању одређене вјештине.
- Понекад се у домаћој задаћи дијете први пут сусреће с одређеним текстом, материјалом или проблемом. Такве домаће задаће припремају за активности које ће успиједити у разреду. Њихова добра страна је постицање самосталности и креативности дјете.
- Понекад се од дјете захтијева да усвојена знања и вјештине, у оквиру домаће задаће, примијене у новим ситуацијама, што олакшава разумијевање смисла учења и увиђање његовог значења.
- У задаћама као што су нпр. пројекти или истраживања од ученика се захтијева да обједини различита знања и вјештине. На тај начин дјете уочавају да су знања стечена у школи примјенљива и у свакодневном животу.
-

А како родитељи могу помоћи са домаћом задаћом?

- Није потребно, а ни добро, непрекидно сједити уз дијете док учи или пише задаћу. Важно је да оно зна да сте му на располагању и да вам се може обратити за помоћ.
- Немојте се наметати у оним задацима у којима то није потребно. Дјетету је понекад потребно само прегледати задаћу како би му пружили осјећај сигурности да је то добро направило.
- Не заборавите: код дјетета треба развијати став да је оно одговорно за извршавање својих обавеза. Ви сте одговорни да му по потреби у томе и помогнете, не и да то чините умјесто њега.
- Ако већ желите нешто дјетету протумачити, информишите се код наставника како то учинити, како бисте избјегли неспоразум да исти садржај ви и наставник објашњавате на два различита начина.
-

А сада још неколико савјета...

- **Како бисте избјегли неспоразуме с дјететом, добро је договорити се с њим када ће се писати домаћа задаћа (по доласку из школе, након ручка, након одмора, након слободних активности и сл.). Будите упорни у провођењу свога договора.**
- **Добро је да дијете пише домаћу задаћу и учи прије времена за игру и опуштање, по могућности у приближно исто вријеме у дану. Тако неће бити преуморно, а и лакше ће се потрудити да све доврши на вријеме како би се још могло играти.**

- **Савјетујте својем дјетету да прво рјешава задаћу која је најтежа и најобимнија.**
- **Набавите дјетету блок-подсјетник у којем ће писати своје обавезе за сљедећи дан. Тако се може ријешити проблем заборавности.**
- **Добро је бити у контакту с другом дјецом из одјељена и с њиховим родитељима. Тако ћете моћи повремено провјерити што има за задаћу.**
- **Угасите телевизор и радио док дијете пише задаћу.**
-

А одмор?

- **НЕ ЗАБОРАВИТЕ:**
- **Да би дијете успјешно учило, треба се добро осјећати. Гладно, уморно, тужно и љутито дијете пажњу усмјерава на “сигнале неугоде” из организма и не може се усмјерити на учење.**
- **Ако је дијете тужно или љуто (добило је слабу оцјену, посвађало се с пријатељем и сл.), најприје попричајте с њим о ономе што га мучи, допустите му да “избаци” негативне емоције, а онда инсистирајте да се прихвати посла.**
-

- **Вријеме максималног рада овиси о узрасту и особинама дјетета. Посматрајте понашање дјетета док пише домаћу задаћу или учи. Кад почне јаче него обично врпољити се на столицу, окретати се на све стране, зијевати, љутити се и гријешити, то је најбољи знак да треба направити паузу, јер ће у супротном учење бити мучење.**
- **У случају психичког напрезања, најбољи одмор је онај уз лагану физичку активност.**

